

Gemeente Utrecht

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-001

Zuidwest

Overzichtskaart met buurten

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

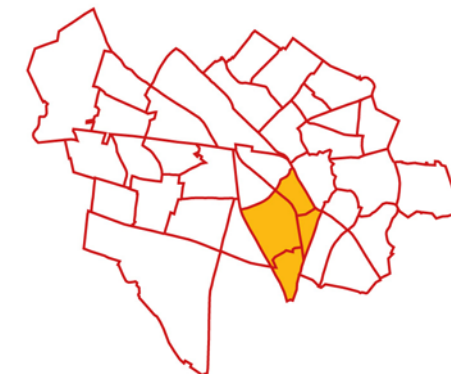
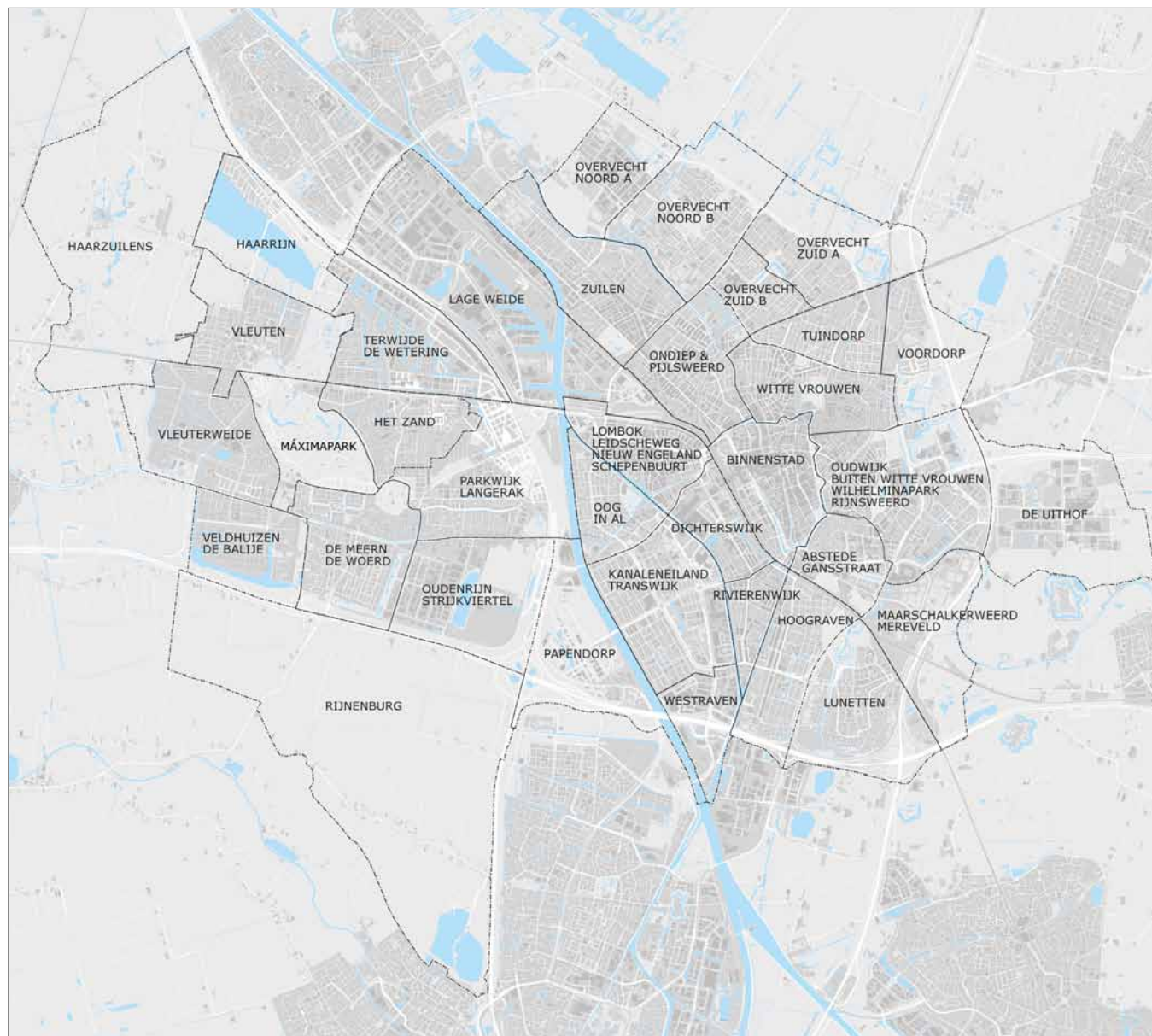
Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-002

Zuidwest

Wijkbeschrijving

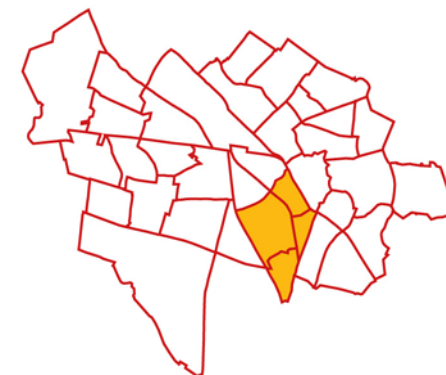
De volgende gebieden maken deel uit van de wijk Zuidwest

- Dichterswijk
- Kanaleneiland-Transwijk
- Rivierenwijk
- Westraven

Het spoor ter hoogte van het Centraal Station van Utrecht, de Vaartsche Rijn overgaand in het Merwedekanaal, het Amsterdam-Rijnkanaal en de stedelijke uitvalsweg Martin Luther Kinglaan - Weg der Verenigde Naties - Graadt van Roggenweg - Westplein zijn de grenzen van de wijk Zuidwest.

De ontstaansgeschiedenis van de wijk bestrijkt een lange tijdsperiode. De oudste bebouwing is aan de oude structuren (Vaartsche Rijn en Jutfaseweg) gelegen en dateert van eind negentiende eeuw, de laatste ontwikkelingen zijn van het nieuwe millennium. In ruimtelijk-functioneel opzicht speelt Zuidwest een belangrijke rol in de stad. De wijk kent vroeg twintigste-eeuwse buurten die zeer gewild zijn, maar ook grootschalige jaren zestig wederopbouw wijken die aan herstructurering toe zijn. De wijk onderscheidt zich door deze grote verscheidenheid aan buurten, functies en architectuurstijlen.

Een groot deel van de begrenzing van de wijk bestaat uit water. Het handelsverkeer over water heeft een grote rol gespeeld in de ontwikkeling van de wijk Zuidwest. Daarnaast wordt de wijk ook gedomineerd door de vele hoofdverkeersroutes. Bijvoorbeeld de stedelijke uitvalsweg Martin Luther Kinglaan - Weg der Verenigde Naties - Graadt van Roggenweg - Westplein die het centrum van Utrecht verbindt met onder meer Leidsche Rijn en Vleuten - De Meern, de nieuwe wijken van Utrecht ten westen van het Amsterdam-Rijnkanaal. Deze uitvalsweg wordt in de huidige situatie grotendeels begeleid door kantoorbebouwing. Ook de Vondellaan - Balijelaan - Koningin Wilhelminalaan maakt onderdeel uit van de stedelijke hoofdverkeersstructuur. Deze weg heeft ook de functie van stedelijke uitvalsweg gekregen doordat de weg door de wijk Kanaleneiland en over

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-003

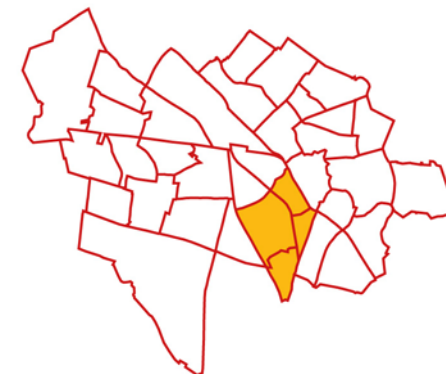
Zuidwest

Wijkbeschrijving

het Amsterdam-Rijnkanaal het bedrijventerrein Papendorp (Leidsche Rijn) met de stad verbindt. Andere belangrijke routes zijn vervolgens de Beneluxlaan, de Europalaan en de Croeselaan - Rijnlaan. Het tracé van de sneltram tussen Utrecht en Nieuwegein/IJsselstein ligt binnen deze wijk.

Naast dat Zuidwest over een grote afstand aan de binnenstad grenst - en daarmee aan het stedelijke voorzieningencentrum - heeft de wijk zelf ook vele grootschalige voorzieningen. De Utrechtse Jaarbeurs, het Meubelplein (Woonboulevard) en het grootwinkelcentrum Kanaleneiland hebben alle een plek in de wijk. Ten zuiden van de Rijksweg A12 ligt het transferium Westraven.

In de wijk Zuidwest zijn de volgende subwijken te onderscheiden: Kanaleneiland, Transwijk, Dichterswijk, Rivierenwijk en Westraven.

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-004

Dichterswijk

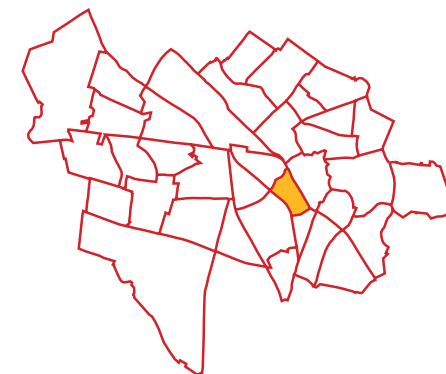
Gebiedsbeschrijving

Dichterswijk is het gedeelte tussen de Graadt van Roggenweg - Westplein, de spoorlijn rond Utrecht Centraal Station, de Vondellaan - Balijelaan en het Merwedekanaal.

Het uitbreidingsplan van Moreelse voorzag onder meer in het aanleggen van drie evenwijdige grachten ten westen van de Binnenstad waarmee de Catharijnesingel centraal in de stad zou komen te liggen. Uiteindelijk zijn alleen deze grachten gerealiseerd. De ligging van deze (gedempte) grachten is terug te vinden in de structuren van Dichterswijk, onder andere ter plaatse van de Croeselaan, Vondellaan, Mineurslaan en de Kruisvaart.

In dit voormalige hoveniersgebied, vond aan het begin van de twintigste eeuw woningbouw plaats opgezet volgens het gesloten bouwblok principe. In 1918 werd het terrein op de hoek Vondellaan - Croeselaan vrijgegeven voor bebouwing. Particulieren realiseerden er kleinschalige woonbuurtjes. Bovendien vestigden er zich drie kazernes tussen de Croeselaan en de Mineurslaan. In de jaren dertig volgde meer woningbouw. Het karakter van deze woonstraten is te typeren als die van straten binnen een vroeg twintigste-eeuwse gesloten en halfopen stedelijk blok. De wat later gerealiseerde delen van de wijk zijn te typeren als een tuinwijk: voornamelijk aaneengesloten eengezinswoningen in twee of drie lagen met kap in traditionele materialen (foto 1). De bebouwingsrand langs de Vondellaan - Balijelaan is hoger en meer historiserend van aard. Bijzonder in de wijk is het Brederoplein en het daaraan gesitueerde (voormalige) schoolgebouw, vanwege de sterke samenhang tussen de stedenbouwkundige structuur en de architectuur.

Dichterswijk met de huidige begrenzing is voor een groot deel in beslag genomen door de Utrechtse Jaarbeurs die officieel op het Vredenburg is begonnen. In de periode tussen de jaren veertig en de jaren zeventig van de vorige eeuw kreeg de Jaarbeurs haar huidige omvang en functie. Verschillende uitbreidingsplannen volgen elkaar snel op. Het gebied rond de Veilinghaven is aan het begin van de 21ste eeuw ingevuld met appartementen en eengezinswoningen, horeca en een school. De meest recente grootschalige ontwikkeling is die van het stationsgebied: grootschalige kantoor- en infrastructurele ontwikkelingen aan de oostzijde van de Croeselaan en aan en om het Jaarbeurplein, en de aanleg van een belangrijke looproute van Jaarbeurs naar binnenstad met

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-005

Dichterswijk

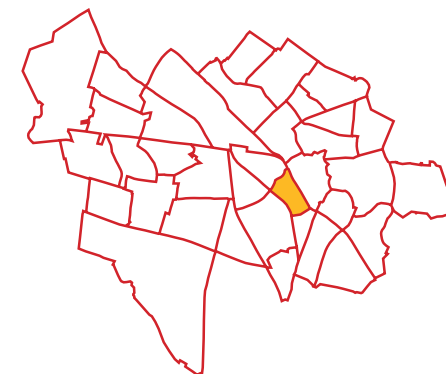
Gebiedsbeschrijving

aan de Jaarbeurszijde meer leisure-gerelateerde ontwikkelingen. Het Jaarbeursterrein wordt momenteel gekenmerkt door grootschalige vrijstaande bebouwing (solitaire objecten) in een vrije verkavelingsopzet. De architectuur is sober.

De rand van het Jaarbeursterrein langs de Graadt van Roggenweg is eind jaren tachtig met de sloop van de Hojellkazerne (hoek Croeselaan - Graadt van Roggeweg) vormgegeven als een relatief zware stedelijke wand richting centrum, uitmondend in een hogere kantoorstoren. In de jaren negentig is deze wand verlengd met drie relatief hoge nieuwe kantoorgebouwen als aanzet voor het stationsgebied die mede de "skyline" van Utrecht bepalen, natuurlijk in hoogte ingehaald in 2010 door de toren van de Rabobank aan de Croeselaan (105 meter) en in 2014 door het Stadskantoor (94,4 meter) aan het Jaarbeursplein.

Met de voltooiing van Hoog Catharijne verdwenen in de jaren zeventig de kazernes die tussen de Croeselaan en het spoor gesitueerd waren. De locatie werd in de jaren zeventig en tachtig een kantorenboulevard waarvoor niet een duidelijke stedenbouwkundige onderlegger werd gemaakt (foto 2). De spiegelende gevels zijn heel typerend voor kantoorbebouwing uit die tijd.

Op de belangrijke binnenstedelijke bouwlocatie zijn rond het voormalige Veilinghaventerrein aan het begin van de eenentwintigste eeuw circa duizend woningen en een nieuwe school gerealiseerd met een (historische) haven. De wijk is op korte afstand van het station en de binnenstad zeer populair. Het nieuwe havengebied is plaatselijk in een hoge dichtheid gebouwd en heeft daardoor een meer stedelijk karakter met ook hier hoge ambities op het gebied van kwaliteit van de architectuur en de inrichting van de openbare ruimte. Door het parkeren bijvoorbeeld half ondergronds te realiseren is een hoge bebouwingsdichtheid bereikt zonder dat dit ten koste gaat van de openbare (en groene) ruimte.

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-006

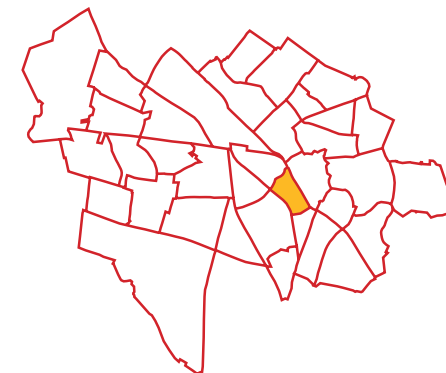
Dichterswijk

Gebiedsbeschrijving

Welstandsbeleid

Voor bijna de gehele Dichterswijk wordt een open welstandsbeleid voorgestaan. Uitzondering is het driehoekige plein (Brederoplein) tussen het spoor en de Croeselaan. De bijzondere vormgeving en de samenhang tussen openbare ruimte en bebouwing leidt tot respect van dit plein.

De ontwikkelingen rond het Station en Jaarbeurs leiden tot een notatie als ontwikkelingsgebied. Stimulans wordt voorgestaan voor de zone aan het Merwedekanaal. Hier wordt versterking van de bijzondere locatie aan het water nagestreefd. Daarnaast is het deel van de Croeselaan dat met de ontwikkeling van het stationsgebied wordt meegenomen ook als stimulansgebied aangeduid. Vanwege het gerealiseerde ambitieniveau van het Veilinghavengebied is aan dit woongebied het beleidsniveau respect toegekend.

Dichterswijk

Analysekaart

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

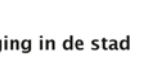
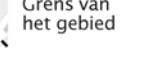
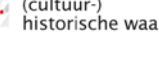
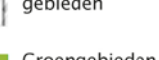
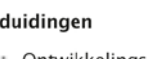
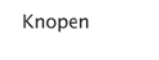
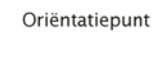
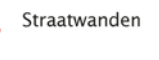
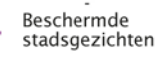
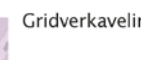
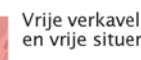
Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

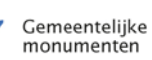

Legenda Analysekaart

Bebouwingstypologieën

Markeringen

Gemeente Utrecht

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-008

Dichterswijk

Beleidskaart

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Legenda Beleidskaart

Niveau's

Open

Respect

Behoud

Stimulans

Rijks- en gemeentelijke monumenten

Gemeentelijke monumenten

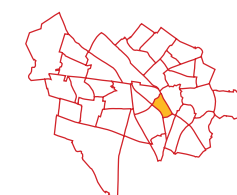
Beschermde stadsgezichten

Aanduidingen

Ontwikkelingsgebieden

Grens van het gebied

Ligging in de stad

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-009

Kanaleneiland en Transwijk

Gebiedsbeschrijving

Kanaleneiland (inclusief Transwijk) wordt begrensd door het Amsterdam-Rijnkanaal, de Martin Luther Kinglaan - Weg der Verenigde Naties, het Merwedekanaal en de A12.

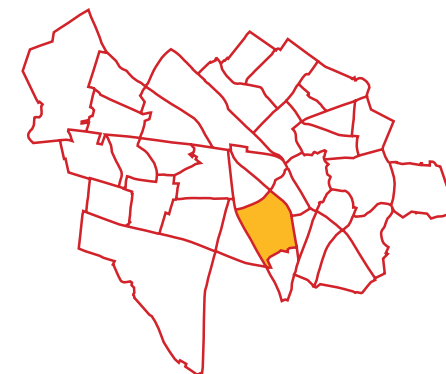
Kanaleneiland

Kanaleneiland is het langgerekte gebied tussen het Merwedekanaal en het Amsterdam-Rijnkanaal, aangelegd in de jaren zestig is. Een conceptontwerp voor een uitbreidingswijk op deze plek bestond al voor de grenswijziging van 1954. Het voorstel omvatte een scheiding van wonen en werken op wijkniveau; industrie langs het Merwedekanaal, de daadwerkelijke woonwijk centraal gelegen en aan de westzijde een groenstrook.

Voor de Tweede Wereldoorlog waren er echter al onderhandelingen op gang gekomen over de vervanging van functie van het Merwedekanaal door het nieuwe Amsterdam-Rijnkanaal. En bleef de landschapsstructuur van het westelijk grondgebied van Utrecht bij de aanleg van het Merwedekanaal nog relatief ongeschonden, na de aanleg van het Amsterdam-Rijnkanaal werd het gehele gebied ten oosten van het kanaal opgespoten voor de bouw van de nieuwe wijk Kanaleneiland waar voor zo'n 30.000 inwoners woningen zouden worden gerealiseerd.

In het definitieve stedenbouwkundig plan voor de wijk werden de vroegfunctionalistische gedachten - die later zo kenmerkend werden voor de jaren zestig - sterk doorgevoerd. Wonen, werken, recreëren en verkeer kregen een duidelijk rol in de wijkopzet. De wijk is opgezet volgens de CIAM-principes: De functionalistische bebouwing is afwisselend hoog en laag, geplaatst in een rationele verkaveling in een ruim opgezette stedenbouwkundige structuur waarin (gemeenschappelijk) groen en water een grote rol spelen (foto 3).

Wat architectuur betreft is de wijk heel typerend voor de tijd waarin ze gebouwd is: langs de belangrijkste assen is de (kantoor)bebouwing in de vorm van solitaire blokken vrij hoog en gevarieerd met het kantoor van de Nationale Nederlanden als meest duidelijk oriëntatiepunt. De woonbebouwing in het centrum van de wijk is vrij uniform vormgegeven met een grotendeels horizontale geleding (foto 4). De laagbouwoningen zijn oorspronkelijk zonder kap uitgevoerd.

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-010

Kanaleneiland en Transwijk

Gebiedsbeschrijving

In een aantal delen wordt de wijk herstructureerd, naast grotere renovatieprojecten. Ook het voormalige terrein van het ziekenhuisterrein krijgt voornamelijk een woonfunctie. De ligging - nu tussen de Utrechtse binnenstad en de nieuwe wijk Leidsche Rijn en aan het kanaal - biedt vele ontwikkelingsmogelijkheden. Om hier concreet vorm aan te geven is de As Kanaleneiland in ontwikkeling met woningen en kantoren: de as die Papendorp aan Utrecht bindt via Kanaleneiland.

Transwijk

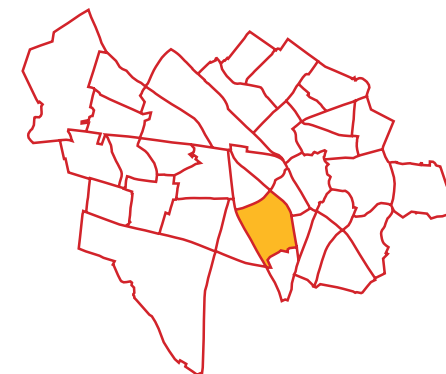
Transwijk is het oostelijk kwartier van Kanaleneiland, begrensd door de Weg der Verenigde Naties, het Merwedekanaal en de Beneluxlaan. Hoewel Transwijk als deel van Kanaleneiland kan worden beschouwd, is er een duidelijk onderscheid tussen beide woon- en werkgebieden te maken.

Dit onderscheid is met name te vinden in de stedenbouwkundige en functionele opzet van de wijk en de vormgeving van de bebouwing. Wat architectuur betreft is in Transwijk veel meer variatie te vinden dan in Kanaleneiland.

In Transwijk zijn de functies wonen, werken en recreëren door elkaar heen geweven. Langs de Weg der Verenigde Naties staan voornamelijk grootschalige kantoorgebouwen die qua schaal en maatvoering nauw aansluiten op de bebouwing rond de Jaarbeurs en de Graadt van Roggenweg.

De oudere bebouwing langs het Merwedekanaal is langzamerhand verdwenen ten behoeve van nieuwe kantoren en faciliteiten voor de Jaarbeurs opgezet in een vrije verkaveling of een grid verkaveling. De Merwedekanaalzone staat op de nominatie om getransformeerd te worden tot hoofdzakelijk woningbouw, de eerste plannen daartoe zijn reeds gerealiseerd. Het complex 'Max' met studenten- en starterswoningen op de hoek van de Europalaan overbrugt de hogere bebouwing aan de overzijde van de rotonde en vormt een introductie op de (toekomstige) woningbouw in dit gebied.

De architectuur van dit gebied is hedendaags en kent veel variatie in vorm, kleur en materiaalgebruik. In het noordoosten van Transwijk is een groot aantal sportvelden gelegen met een aantal bijzonder vormgegeven voorzieningen zoals een clubhuis en turnzaal. Ter hoogte van

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-011

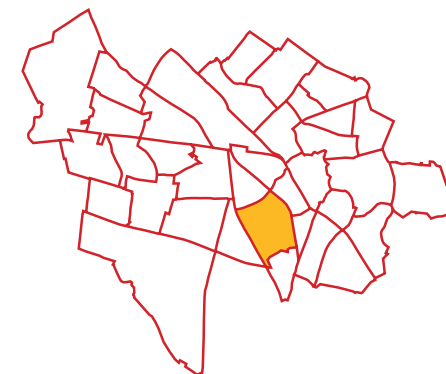
Kanaleneiland en Transwijk

Gebiedsbeschrijving

de Wilhelminalaan ligt een kleinschalig woonwijkje uit de jaren zestig (stempelverkaveling) dat door de renovatie in de jaren negentig een meer hedendaagse uitstraling heeft gekregen (foto 5). De overige bebouwing van Transwijk bestaat voornamelijk uit middelhoogbouw, meergezinswoningen waarin de plattegronden de invloed van Gerrit Rietveld is terug te vinden (Van Bijnkershoeklaan, Van Vollenhovelaan). Kleinschalige inbreidingsplannen ("De Buitenplaats") uit de laatste decennia maken dat Transwijk een zeer grote verscheidenheid aan architectuur heeft (foto 6).

Welstandsbeleid

Gezien het kenmerkende beeld van het laagbouwgedeelte van Transwijk, waarin de tijdgeest duidelijk te herkennen is, is in het kader van Welstand aan de meest uitgesproken stempel- en strokenverkaveling met kwaliteit het beleidsniveau "respect" toegekend. Respect wordt ook toegekend aan de nieuwbouwwijk "De Buitenplaats" en de Marshalllaan vanwege hun bijzondere en sterke stedenbouwkundige structuur. De zone aan het Amsterdam-Rijnkanaal en het park Transwijk worden eveneens gerespecteerd. Voor het overige gedeelte van de wijk wordt een open beleidsniveau voorgestaan. Een tweetal assen is opgenomen als stimulansgebied, dit betreffen de Koningin Wilhelminalaan en de Overste Den Oudenlaan. De randen langs de belangrijke assen nabij de Merwedekanaalzone lenen zich bijzonder goed om te worden versterkt en/of gestimuleerd. De Merwedekanaalzone en de As Kanaleneiland worden als ontwikkelingsgebied aangeduid, evenals het terrein van het voormalige ziekenhuis Oudenrijn.

Gemeente Utrecht

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-012

Kanaleneiland en Transwijk

Analysekaart

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Legenda Analysekaart

Bebouwingstypologieën

	Beschermde stadsgezichten
	Straatwanden
	Beeldbepalende gebouwen
	Oriëntatiepunt
	Knopen
	Aanduidingen
	Ontwikkelingsgebieden
	Groengebieden
	Gebieden met (cultuur-) historische waarde
	Grens van het gebied
	Ligging in de stad

Markeringen

- Rijksmonumenten
- Gemeentelijke monumenten

Gemeente Utrecht

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-012

Kanaleneiland en Transwijk

Beleidskaart

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

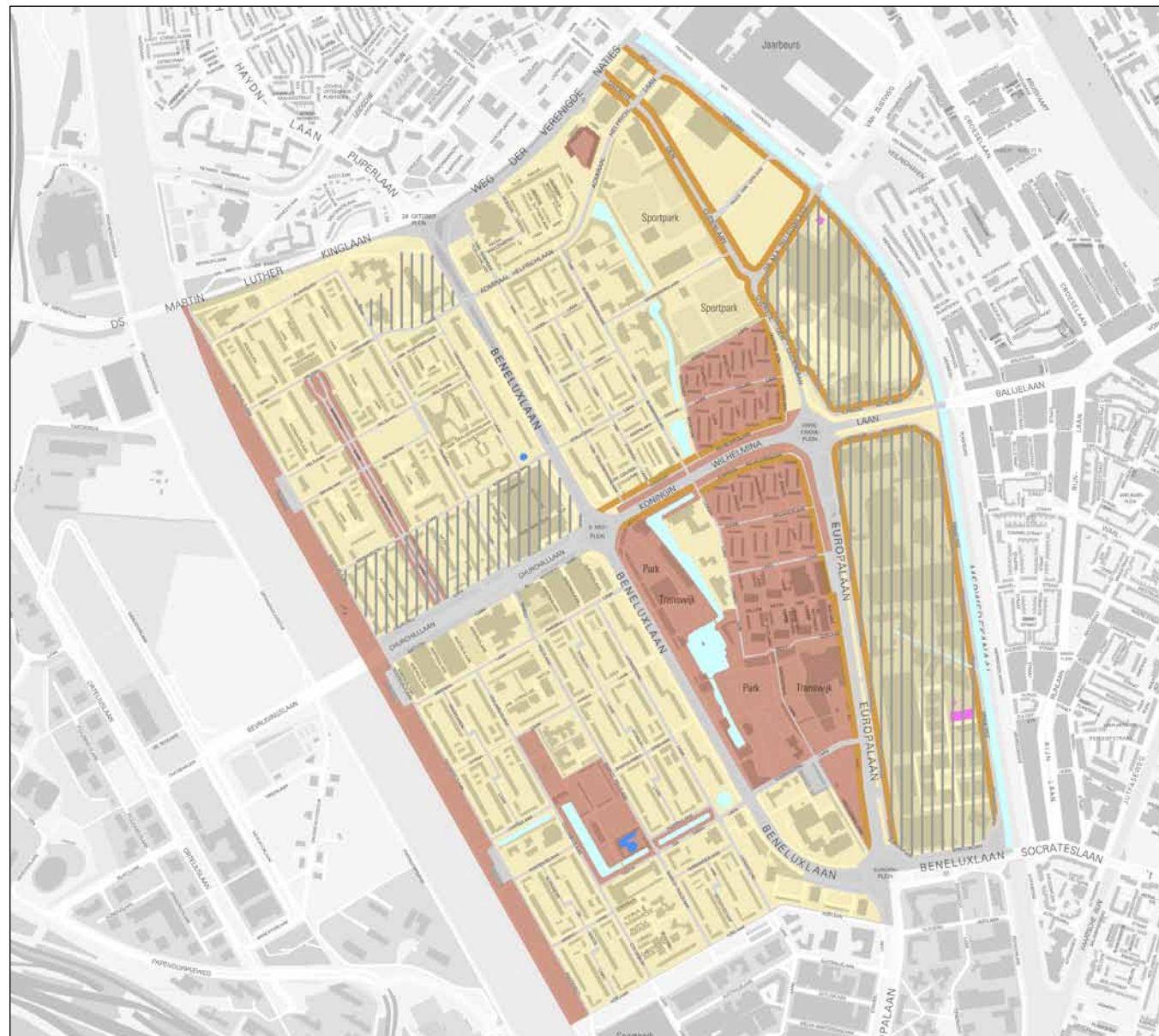
Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Legenda Beleidskaart

Niveau's

Open

Respect

Behoud

Stimulans

Rijks- en gemeentelijke monumenten

Gemeentelijke monumenten

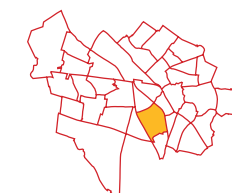
Beschermde stadsgesichten

Aanduidingen

Ontwikkelingsgebieden

Grens van het gebied

Ligging in de stad

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-014

Rivierenwijk

Gebiedsbeschrijving

De Rivierenwijk wordt - hoe kan het ook anders - grotendeels begrensd door water: het Merwedekanaal en de Vaartsche Rijn. De Vondellaan doorlopend in de Balijelaan begrenst het gebied aan de noordzijde. De typische taartpuntvorm van de wijk is ontstaan door de aansluiting van het Merwedekanaal op het tracé van de Vaartsche Rijn.

Aanvankelijk was gedurende een lange tijd nog geen sprake van woningbouw in het gebied. Aan het eind van de negentiende eeuw bestond de bebouwing langs de Jutfaseweg nog voornamelijk uit fabriekscomplexen inclusief bijbehorende arbeiderswoningen gericht op de Vaartsche Rijn.

De planmatige woningbouw in de Rivierenwijk begon pas na de Eerste Wereldoorlog. De woningen, die in beginsel bedoeld waren voor de betere arbeidersklasse, werden grotendeels in opdracht van de gemeente en door woningbouwverenigingen gebouwd. Voorbeelden daarvan zijn de woningen aan de Amaliastraat en tussen de Waalstraat en de Hunzestraat (foto 7). De gemeente Utrecht bouwde zelf aan de Jutfaseweg een buurtje met arbeiderswoningen: "Woningbouw Westrave". De bebouwing bestond voornamelijk uit ééngezinswoningen en beneden- en bovenwoningen in alle prijsklassen.

De spreiding van de winkels in de wijk is een goed voorbeeld van de stadsplanning uit de jaren twintig en dertig waarbij de winkels zoveel mogelijk in de hoekpanden werden ondergebracht en vaak een architectonisch accent meekregen (foto 8). Daar waar behoefte aan winkels bestond, werden woningen verbouwd zoals met name in het noordelijk deel van de Rijnlaan is gebeurd. De Rijnlaan zelf is een stedenbouwkundige aanvulling op het plan van Berlage, aangelegd in de toen al reeds voor de helft gebouwde wijk.

Op de kop van Rivierenwijk ontwikkelde zich een complex van de universiteit met diverse laboratoria, later aangevuld met andere opleidingsinstituten. Een groot deel daarvan - op de rand-bebouwing na - is in de jaren negentig gesloopt.

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-015

Rivierenwijk

Gebiedsbeschrijving

In de jaren zeventig heeft in Rivierenwijk, in het kader van de stadsvernieuwing, een gedeeltelijke renovatie en een gedeeltelijke sanering van de bebouwing ten oosten van de Rijnlaan plaatsgevonden. In de wijk is veel corporatiebezit en relatief weinig particulier woningbezit. Veel van het corporatiebezit in de wijk is in de laatste decennia grondig vernieuwd. Hele straten zijn vervangen en vernieuwd waaronder de Maasstraat, de Waalstraat (foto 9), de Dommelstraat, de Dollardstraat, de Grebbestraat, de Mijdrechtstraat, het Roerplein, de Amstelstraat en het Maasplein. De identiteit van de wijk blijft wel volledig intact. De diversiteit van de wijk wordt hiermee verder vergroot.

De Rivierenwijk van nu staat bekend om haar grote verscheidenheid in functies als woningbouw, winkels, bedrijven en openbare voorzieningen. Daarnaast is de architectuur van de woonstraten - door de ontwikkeling van de wijk in de loop van een eeuw - steeds weer anders. De opzet van de wijk is min of meer symmetrisch en met name in het gedeelte tussen Rijnlaan en Merwedekanaal heeft de gemeente getracht om tot een weloverwogen wijkaanleg te komen. Er is veel aandacht besteed aan het profiel van de straten en de hiërarchie tussen hoofd- en zijstraten. De hoofdas van de wijk wordt gevormd door de Rijnlaan die samen met de verbrede Croeselaan (Dichterswijk) een goede aansluiting op de stad biedt.

De wijk kan voor een belangrijk deel getypeerd worden als bebouwing opgezet in een halfopen stedelijk blok: aaneengesloten eengezinswoningen bestaande uit twee bouwlagen met een kap, met een privé of semi-openbare binnenruimte. De verschillende ontstaansperioden van de buurten laten een ontwikkeling van het halfopen blok zien waarin het oorspronkelijke beeld verandert naar nieuwe varianten waarin de detaillering van de woning en het straatbeeld enigszins versoberen.

De nieuwste bouwontwikkelingen in de wijk (Vondelparc, Croesestraat) zijn volgens het compacte stedenbouw principe opgezet; een zorgvuldig ruimtegebruik, eventueel zelfs een meervoudig ruimtegebruik waarin veel aandacht is besteed aan de grens tussen openbare ruimte en privé ruimten, aansluiting op de bestaande omgeving, nieuwe parkeeroplossingen en moderne

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-016

Rivierenwijk

Gebiedsbeschrijving

architectuur (foto 10). Een aantal historisch waardevolle panden zijn behouden gebleven en stedenbouwkundig en functioneel in het gebied geïntegreerd.

Overige restanten van oudere bebouwing in de Rivierenwijk zijn nog aanwezig in de punt waar Merwedekanaal en Vaartsche Rijn samenkomen. Hier is eveneens nog een restant van het oude jaagpad te vinden.

Welstandsbeleid

Ten behoeve van de eenheid in de nieuwe woonwijk "Vondelparc" zal de hedendaagse woningbouw en de gehandhaafde oudere bebouwing gerespecteerd worden. Ook het gebied tussen de Waalstraat en de Zuiderzeestraat krijgt op basis van de kwaliteit alsook vanuit het behoud van stedenbouwkundige karakteristiek het beleidsniveau respect. De panden met een monumentale status hebben het beleidsniveau behoud toegekend gekregen. Voor het overige deel van de wijk wordt een voornamelijk open welstandsbeleid voorgestaan, waar uitgesproken moderne architectuur passend blijkt te zijn binnen de oorspronkelijk traditioneel opgezette - veelzijdige - wijk. "Stimulans" is voorbehouden aan de kaden van het Merwedekanaal en de Vaartsche Rijn.

Gemeente Utrecht

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-017

Rivierenwijk

Analysekaart

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

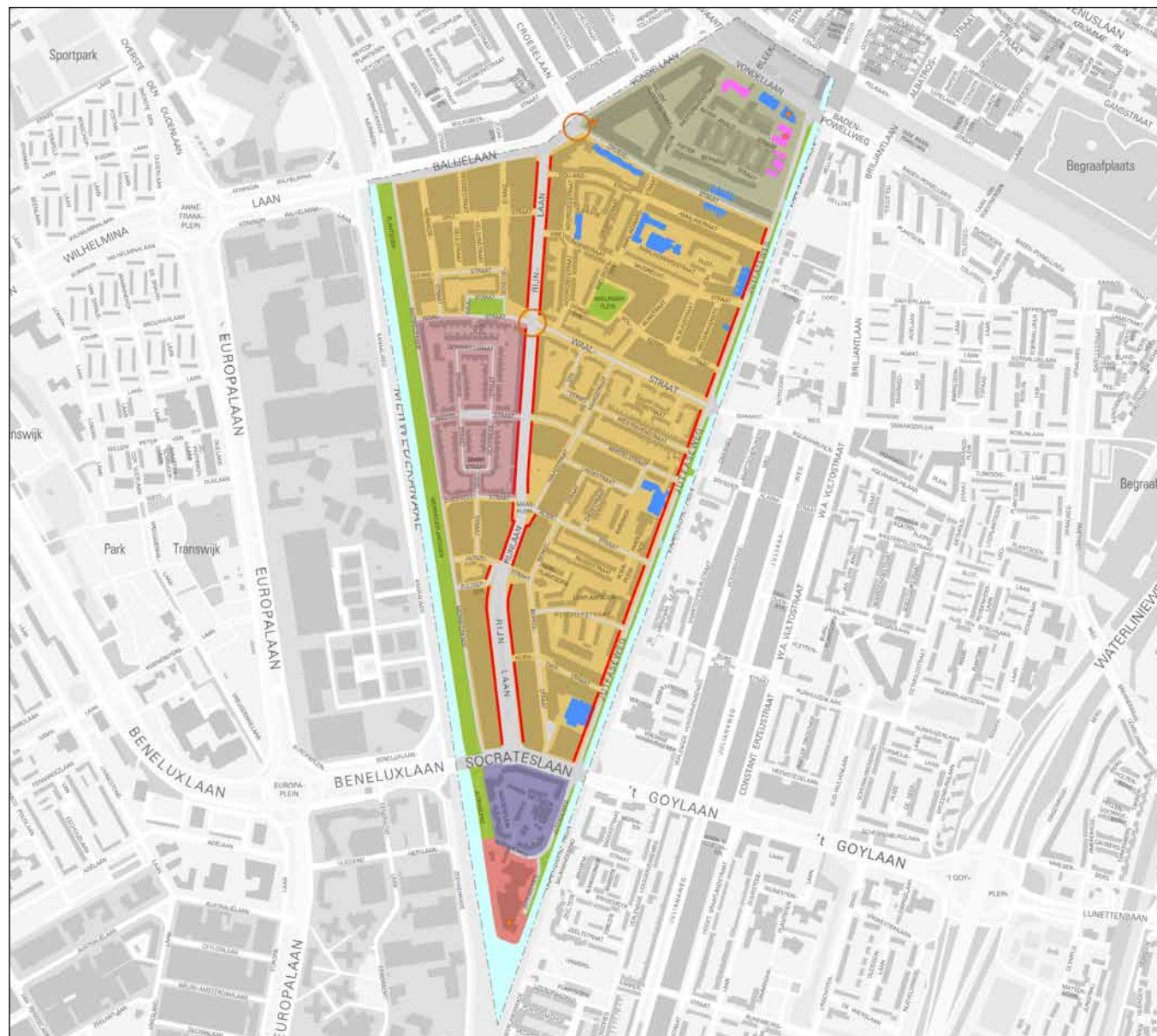
Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Legenda Analysekaart

Bebouwingstypologieën

	Aanduidingen

Markeringen

-
-

Gemeente Utrecht

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-018

Rivierenwijk

Beleidskaart

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

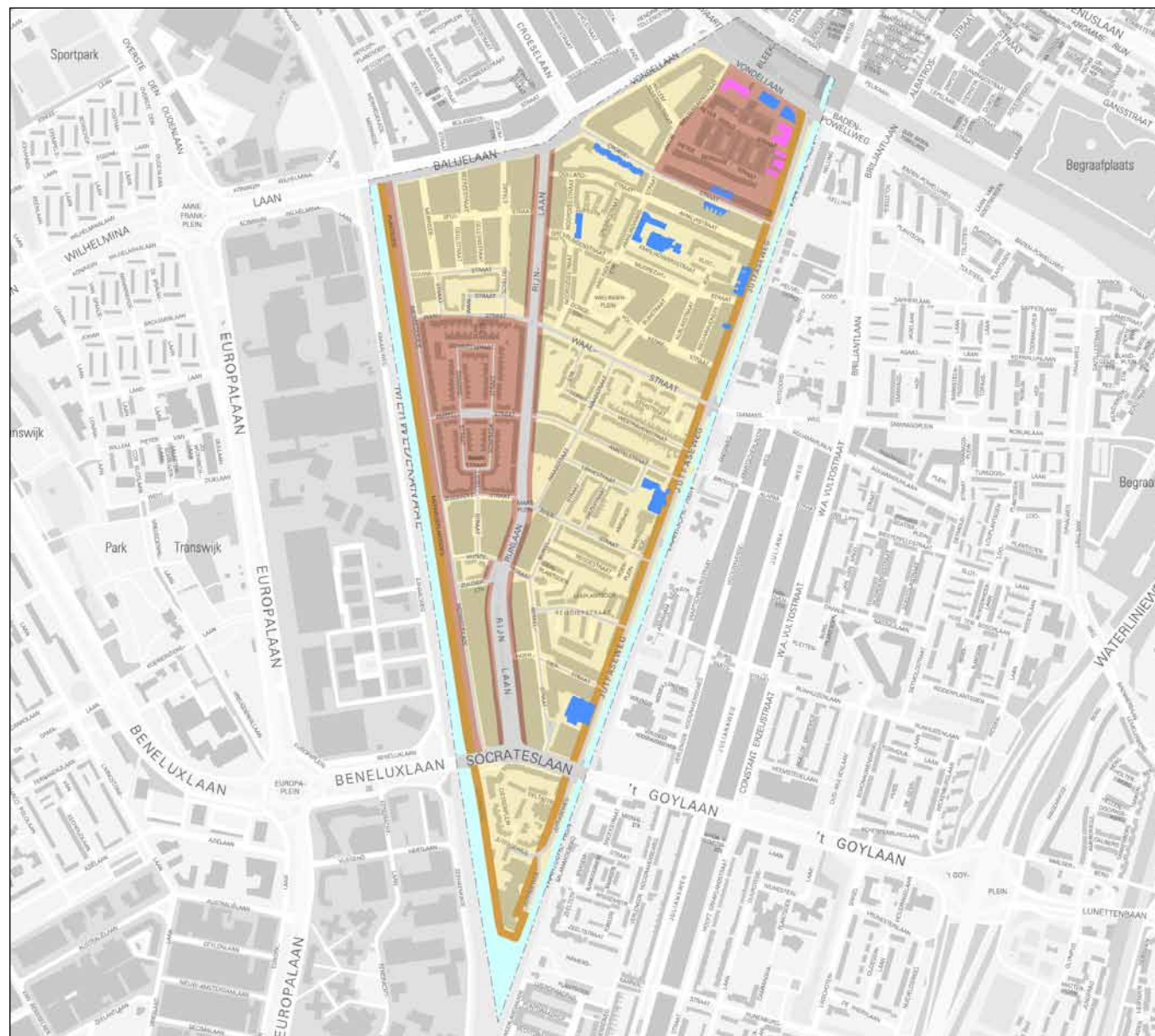
Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Legenda Beleidskaart

Niveau's

Open

Respect

Behoud

Stimulans

Rijks- en
gemeentelijke
monumenten

Gemeentelijke
monumenten

Beschermde
stadsgezichten

Aanduidingen

Ontwikkelings-
gebieden

Grens van
het gebied

Ligging in de stad

Gemeente Utrecht

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-019

Westraven

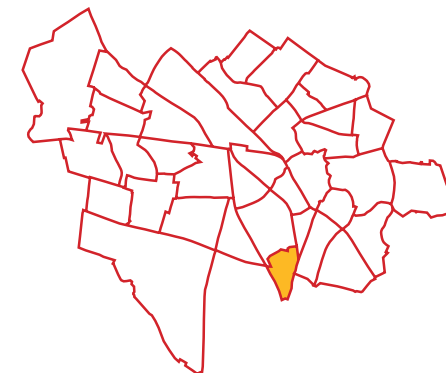
Gebiedsbeschrijving

Westraven ligt ten zuiden van Kanaleneiland, tussen het Amsterdam-Rijnkanaal en de Vaartsche Rijn, en wordt doorsneden door de Rijksweg A12.

Westraven wordt gekenmerkt door een inrichting met grotendeels niet-woonfuncties als groot-schalige kantoren, instellingen en detailhandel. De meubelboulevard en het transferium ten zuiden van de A12 maken eveneens deel uit van Westraven. De invulling met kantoren en instellingen is het gevolg van een relatief spontane groei. De Ikea daarentegen vormde het startpunt van de ontwikkeling van de meubelboulevard die met uitzondering van de Ikea geheel planmatig (volgens een gridverkaveling) is opgezet.

Welstandsbeleid

Met uitzondering van het ene gemeentelijk monument in het gebied, wordt voor het gebied Westraven een open welstandsbeleid voorgestaan. De zone aan de Vaartsche Rijn en het Merwedekanaal worden als stimulansgebied aangemerkt waarmee extra aandacht wordt gevraagd voor ontwikkelingen binnen deze zone. Hierbij staan de kwaliteiten van de locatie centraal.

Gemeente Utrecht

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-020

Westraven

Analysekaart

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Legenda Analysekaart

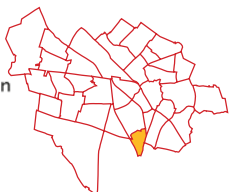
Bebouwingstypologieën

	Beschermde stadsgezichten
	Straatwanden
	Beeldbepalende gebouwen
	Oriëntatiepunt
	Knopen
	Aanduidingen
	Ontwikkelingsgebieden
	Groengebieden
	Gebieden met (cultuur-) historische waarde
	Grens van het gebied

Markeringen

-
-

Ligging in de stad

Gemeente Utrecht

Welstandsnota Utrecht: De Schoonheid van Utrecht - juni 2004/ december 2015 | 01-ZW-021

Westraven

Beleidskaart

Index

Wijkbeschrijving

Dichterswijk

Analysekaart Dichterswijk

Beleidskaart Dichterswijk

Kanaleneiland

Transwijk

Analysekaart Kanalen...

Beleidskaart Kanalen...

Rivierenwijk

Analysekaart Rivierenwijk

Beleidskaart Rivierenwijk

Westraven

Analysekaart Westraven

Beleidskaart Westraven

Legenda Beleidskaart

Niveau's

Open

Respect

Behoud

Stimulans

Rijks- en gemeentelijke monumenten

Gemeentelijke monumenten

Beschermde stadsgesichten

Aanduidingen

Ontwikkelingsgebieden

Grens van het gebied

Ligging in de stad